

2025-11-12

§ 55 2025.253 VON

**Begäran om avvikelse från dygnsvila inom funktionshinderområdet i
Bilaga J till Allmänna Bestämmelser****Ärendebeskrivning**

Centrala parter är överens om att det, i vissa fall, kan finnas behov av dispens eller undantag från bestämmelserna avseende att den sammanlagda arbetstiden i kombination med jour, enligt Allmänna bestämmelser (AB) § 13 mom 5 eller motsvarande bestämmelse i bilaga J till AB, får vara högst 20 timmar.

Rättigheter och friheter för personer med funktionsnedsättning är allmänintressen som ska vägas mot arbetstagarens rätt till dygnsvila. Arbetsgivaren kan fatta ett särskilt beslut om undantag från begränsningen om 20 timmars ordinarie arbetstid och jourtid om det är nödvändigt för att säkerställa brukarens rättigheter och friheter enligt lag och då inga andra rimliga möjligheter står till buds. Den sammanlagda tiden kan då som högst vara 24 timmar.

Beslut om undantag från regeln om högst 20 timmars arbete och jour ska enligt Sveriges kommuner och regioners cirkulär 24:42 *Förfarandet vid beslut om avvikelse från dygnsvila inom funktionshinderområdet i bilaga J och PAN* fattas av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen i Alingsås har den 22 september 2025, § 169 beslutat om tillämpningsanvisningar för avvikelser från regler om dygnsvila för personlig assistans. I tillämpningsanvisningarna framgår att vård- och omsorgsnämnden fått i uppdrag av kommunstyrelsen att fatta beslut gällande punkt 7 i tillämpningsanvisningarna och att beslutet därefter ska skickas direkt till centrala parter arbetstidsnämnd istället för att som tidigare tas upp i kommunstyrelsen.

Denna möjlighet till avvikelse avser enbart en förlängning av den sammanlagda arbetstiden vid kombinationen av arbete och jour då begränsningen om 20 timmar kan utökas till som högst 24 timmar. Övriga regler om dygnsvila gäller fullt ut.

Beslutet gäller som längst 12 månader i taget och ska föregås av förhandling enligt Lag om medbestämmande i arbetslivet (MBL). Beslutet ska rapporteras till berörda centrala parter innan det kan verkställas. Centrala parter arbetstidsnämnd kan överpröva beslutet.

Beredning

Vård- och omsorgsförvaltningen har i skrivelse den 6 november 2025 lämnat följande yttrande:

För att säkerställa brukarens rättigheter som följer av lag har förvaltningen bedömt att det finns behov av en avvikelse för arbetstagare som arbetar med brukare som har ett beslut enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 9, att även fortsatt kunna förlägga kombination av arbete och jour i upp till 24 timmar i följande situationer i enlighet med kommunstyrelsens beslut gällande tillämpningsanvisningar, punkt 7:

2025-11-12

7. I assistansärenden där vård- och omsorgsnämnden bedömer att ovanstående avvikelser inte är tillräckligt, och där 24 timmarspass i ordinarie schema är enda möjligheten, för att tillgodose den enskilde brukarens rättigheter och friheter som följer av lag och avtal. Undantag för bedömningen ska enligt kollektivavtal vara föremål för MBL-förhandling med berört fackförbund och tillsändas Centrala parter arbetsstidsnämnd, som bevakar att det funnits avtalsgrund för att frångå personalens skydds rättigheter.

Förvaltningen har utifrån gällande kollektivavtalsregler bedömt att tio personliga assistansärenden enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 9, för närvarande är i behov av att även kunna förlägga kombination av arbete och jour i upp till 24 timmar enligt punkten 7 (§ 169/2025 KS).

Förhandlingar enligt MBL § 11 har genomförts med berörd facklig organisation. Risk- och konsekvensanalyser har genomförts.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden

Tio assistansärenden undantas från begränsningen om 20 timmars arbete i kombination med jour upp till 24 timmar från och med den 1 december 2025 till och med den 30 november 2026. Beslutet ska rapporteras till centrala parter arbetsstidsnämnd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Begäran om avvikelse från dygnsvila inom funktionshinderområdet i Bilaga J till Allmänna Bestämmelser
- Uppgifter som skall lämnas i samband med ansökan
- Expediering §169/2025 KS - Avvikelser från regler om dygnsvila för personlig assistans - tillämpningsanvisningar